

1 SEP. 1942.

1830

Ekspl. 301

Årg. 1942

STEIL OG HEL.

1/9 - 1942.

2. Organy.

O.V.

SI

Russland.

På de nordlige fronter har russerne initiativet. I midtsektoren fortsetter russerne framgangen. På de sydlige fronter er den tyske framgang bremset, og brodden i de tyske angrep er vekk. Von Boeck er før sent ute aft r hitlers timeplan, idet Stalingrad skulde være i tyskernes hender igår. Hitler har sagt at det må brytes igjennem til Volga ved Stalingrad for en hver pris. Olav Rytter uttalte bl. a. i tilleggsprogrammet i K-eld: "Om tyskerne tar Stalingrad betyr dette ikke noget for krigens utfall." Times skriver: "Stalingrad befinner sig stadig i fare, men stillingen har bedret sig siden forrige uke."

Russerne har slått tilbake fornyede tyske angrep mot Stalingrad. Nordvest for byen har russerne hatt nogen framgang og tatt en del nye stillinger. Ved Rsjev er det sterkt russisk press, de har tatt flyplassen, og framgangen fortsetter. Russisk artilleri har stoppet ethvert tysk forsøk på å gå over floden ved Pyatigorsk. Ved Kalinin og Leningrad fortsetter russerne framgangen.

Vestfronten.

Kong Håkon har dekorert en del norske flyvere med krigskorset. 312 sjøfolk, blandt disse en norsk trise, har fått krigsmedaljen. Dronning Wilhelmina fyller idag 62 år.

Middelsten.

Alle britiske soldater har forlatt Etiopia. Urdtatt er enkelte spesialvåpen og vakten ved det britiske konsulat. Britiske fly har bombet havner og dokker i Tobruk, samt sjøfarten utenfor Cyrenaika. 3 skip blev truffet, 2 av disse skutt i brand. Et annet sted i Middelhavet er et tankskip skutt i brand. En italiensk konvoy er angrepet. 1 handelsskip blev senket. 13 aksefly er skutt ned over Malta. Cicilia er påny bombet. 14 aksefly blev skutt ned. 3 allierte fly savnes. Rommels hovedoplag er beskutt av allierte jagere. 3 tyske fly er skutt ned over El Alamein. Tyske flyversteder i El Daba er bombet.

Osten.

japanernes landgang i Mildnebukta på Ny Guinea var forutsett, og de faldt i den felle som var stillet op for dem. De allierte tok hele døres forråd, bl. a. tanks. Japsen er nu på flukt, og er trengt inn på halvøya nord for bukta. Her blir de kraftig angrepet av australske og amerikanske tropper, understøttet av fly. Den mislykkede landgang i Mildnebukta var et hårdt slag for japsen, som hadde tenkt å bruke denne til basis for et stort angrep på Port Moresby. På den annen side av Ny Guinea, ved Kokoda, er det heftige kamper i jungelen. Japsen blir stadig trengt tilbake og påført store tap. Ved Salomonsøyene er en japses torpedobåt senket, en sannsynligvis senket og en skutt i brand. I og med at japsen har mistet de 6 viktigste av Salomonyene, har de mistet sitt viktigste utgangspunkt for videre kamper i Stillehavet. Japsen har bombet Port Darwin. Amerikanske fly har bombet japsesbasar i Indo-China.

Times skriver: "Gjenerobringen av 2 viktige flyplasser er et viktig bevis på kinesernes livskraft etter over 4 års krig." Det kjempes nu i Nanchangs forsteder, kineserne har i dette området gjenerobret 20 landsbyer. Kineserne har inntatt Chansi, som har vært japsens hovedkvarter i 3 1/2 år. Det kjempes nu i Mantchangs førsteder.

Lokalt.

Frk. Randi Wæmann, Uelandsgt. 56, har angitt 2 av sine arbeidskamrater. Vi advarer mot henne.

Det har i 2 år gått rykte om at Eva Lunde er nazist. Dette medfører ikke riktighet. Alle rykter i denne retning dementeres herved, men hennes oppførsel i begynnelsen var ikke den aller beste. Hun er forlovet med en god nordmann.

Av landets ca. 12.000 lærere er 400 medlemmer av lærersambandet.

Kinostriken i Notodden er meget effektiv. Til å begynne med blev bare tyske filmer blokert, men nu blokeres alle filmer. Månedsbesøket er ca. 600. Et eksempel til etterfølgelse for Oslo.

RUSSLAND - Slaget om Stalingrad fortsetter med uformindsket voldsomhet. En svensk militærkspert sier at det er krigens hittil blodigste slag. Tyskerne har satt inn 3.000 tanks, 1.000 fly og 1 million mand for å ta byen. Den russiske vinter nærmer seg, og hvis Stalingrad ikke snart falder, vil den tyske soldat gå en hårdere vinter imøte end ifjor. For 8 dage siden skulle Stalingrad være faldt ifølge den tyske timeplan. Tyskerne påstår nu at byen vil være faldt inden 48 timer.

Sydvæst for byen er det tyske presset aller stort, og tyskerne har her enorme tap. Der er blodige kamper om en viktig jernbanestasjon. På et punkt var 80 tanks satt inn i angrepet, dette blev slått tilbake, og nesteparten av tankene ødelagt. Nordvest for byen har tyskerne drevet nogen kilometer inn i de russiske linjer, men blev slått tilbake, og russerne gikk til offensiv. Sårede som såvidt kan holde sig på benene blir tuvunget til å være med i angrepet, hvis de nekter blir de skutt. Von Bock sier at selv om det skal koste en halv million mand, skal Stalingrad tas. - Russerne har ytterligere forsterket sine stillinger ved Kletskaya. Det tyske press mot Novorossisk fortsetter, et kraftig tysk angrep er slått tilbake. Tyskerne har forsøkt å landsatte tropper fra Sortehavet ved Novorossisk, men transportskipene blev ødelagt av russerne. Kampene om Grozny er begyndt for alvor. Russerne yder kraftig motstand i Mozdok-avsnittet. Ved Krasnodar har kosakker gått til angrep på de tyske stillinger og tatt flere av dem. - Ved Rjazan fortsetter den russiske fremgang, og ved Leningrad har russerne tatt tallrike tyske stillinger. -- Russiske fly har bommet Ungarn og Østpreussen, særlig Budapest. 4 skip på tilsammen 30.000 tons og 2 destroyere er senket av russiske krigsskip i Østersjøen.

WESTERONTEN - En stor styrke britiske fly bombet inntatt Bremen. Store branner opstod. Bremen er Tysklands største ubåthavn, og dets næststørste havneby. En anden styrke bombet mål i Nord-Frankrike. 11 fly savnes. Idag ble en stor styrke bombefly, ledet av jagere sett fly over kanalen mot Frankrike. I Tyskland stiger angst for de russiske og britiske flyangrep. En tysk officer har uttalt at fronten i ~~XXKKKK~~ Tyskland er av sekunder betydning, snart er Russland slitt, og da skal de hevne sig på England.

MIDTØSTEN - I Egypt har de allierte på midtfronten drevet tyskerne tilbake til de stillinger de hadde før offensiven begyndte. En destroyer og to friendselig skib er skutt i brand og sansynligvis senket nord for Tobruk. Allierte fly har bombet Sollum og Sidi El Barani. --- Skolene i Italia skal vere stengt fra 15. sept. til 15. febr. på grund av kullmangel. Italia får alle sine kull fra Tyskland.

DET FJERNE ØSTEN - Amerikanerne utbygger sine stillinger på Salomondene. Resten av den japanske invasionsstyrke er snart tilintetgjort. En japansk krysser er angrepet syd for Ny Guinea. ---

Kineserne fortsetter fremgangen. Japanerne kjemper hardt for å hindre kineserne i å ta flyplassen ved Kinwha.

FRANKRIKE - Det jødiske samfund er iltlagt en makt på 6.000.000 fr. pr. måned.

LOKALT - Det viser seg at minister Riisnes flere ganger har sørget for at ungdom som har begått små forbrytelser ell. lign., har sluppet straf under forutsetning av at de har meldt seg til den norske legion. Foreldre, hvis deres barn har gjort noe galt, så la dem ta straff heller enn å bli sendt til Holmestrand av Riisnes.

1 OKT. 1942

1838

Mappe

Ekspl.

Ars

1942

S T E I L O G H E L.

27/9 1942.

2. årgang.

Jfr.

Russland.

Sammendrag 25. og 26/9.

Stalingrad holder fremdeles. Russene har endog hatt framgang. Alle tyske angrep mot selve byen er slått tilbake. Byen er idag kraftigere forsvart enn for 1 uke siden. Nordvest for byen har russene vunnet mer terreng. Timochenko har her kommet til endsetning og har avskåret de tyske forbindelseslinjer fra nord til syd. En viktig høyde som beherset et stort område, blev erobret av russene. 17 tyske tanks blev ødelagt. Ved Mozdok er de kraftige tyske angrep mot Grozny stoppet. Tyskerne har måttet trekke seg tilbake til de utgangsstillingene de hadde før angrepet. Syd for Lenigrad tiltar kampene i omfang og heftighet. Det betegnes av sakkyndige som meget viktige operasjoner. Atter er en tysk general faldt for sin fører, denne gang var det general Geszner. En av de største konvoyer er etter kommet velberget fram til nordrussiske havner. De hadde med krigsutstyr for 9 divisjoner. Konvojen led på framturen praktisk talt intet tap. Den var hele tiden utsatt for heftige angrep av tyske fly og u-båter. Tapene på tilbaketur var 1 destroyer, en minesveiper og 4 fly. Tyskernes tap var 40 fly, 2 u-båter senket og 4 hårdt skadet. Tyskerne er mestere i å lage kuvending. Søndag 20. september meldte det tyske hovedkvarter om en strålende seier over konvojen. 38 av 45 skib var senket, derav 4 destroyere og 2 mindre krigsfartøyer, og med små tap for dem selv. Kort etter blev tapene redusert til 36 skib og dette til 25. Samtidig jamrer de sig sterkt over sine egne smertelige tap av fly og u-båter. Admiral Lützow, som hver uke taler om stillingen til sjøs, fikk ikke tale denne uke. Den russiske presse hylder den britiske marine for dens enestående bedrift, og tilføyer at England er sterkere enn noget sinde. Maisky, den russiske sendemann i London, har fått Linin-ordenen.

Vestfronten.

Britiske fly har angrepet tysk skibsfart utenfor Holland og i Stredet ved Dover. 4 britiske fly deltok i riksmøtet i Oslo med flere forstyrrelsesangrep. 1 fly ble skutt ned. De sist nedskutte tyske fly manglet nikkel i flere vitale deler, og er derfor mer sårbar. Flyenes effektivitet er nedsatt med 10%.

Ungarn: Ingen jernbanetog får forlate stasjonene etter kl. 20 p.g.a. faren for flyangrep.

Midtøsten.

Britiske u-båter har i Middelhavet senket 5 akseskib, 2 er antagelig senket og 1 skadet. 2 tyske jagerfly blev igår skutt ned over Malta.

Osten.

I Owen Stanley-fjellene er japsen slått tilbake. Allierte fly har angrepet Buna og Raboul. En 8.000-tonner er senket og flere andre skib skadet under angrepet på Raboul. 3 transportskip er senket utenfor Salomonøyene. Amerika: Washington melder at i september måned ble det sjøsatt 3 skib daglig. I alt 90 skib med en samlet tonnasje på 1 million tonn. På 1 år 488 skib med en tonnasje på 5½ million tonn. I dag gikk hangarskipet Lexington av stablen ett år før tiden. For 15 måneder siden blev kjølen strukket. Slik er det amerikanske tempoet.

I Middelhavet har britiske U-båter på 28 dager senket skib på tilsammen 60.000 tonn.

Vår sjømilitære medarbeider uttalte bl. a. om sjøkrigen at det er påfallende hvor lite den tyske overvannsflåte gjør sig gjeldende i denne krig. Dette kommer meget sterkt fram i slaget om konvoyen. Denne måtte passere rett for nesen på tyskerne i Nord-Norge. Tross meget sunstige strategiske posisjoner fikk den intet utrettet. Den tyske taktikk gikk oprinnelig ut på at 2 og 2 av overvannsflåten skulle operere sammen med store u-båt- og flystyrker mot de overlegne britiske sjøstridskrefter. På denne måten vilde de binde store flåtestyrker og hindre dem i å operere andre steder. Etter de store tyske tap av slagskipene Bismarck, Blücher, Admiral Graf von Spee, Karlsruhe og Königsberg har de forandret taktikk. Opgaven består nu i å ligge permanent i trygge havner og hindre invasjon.

Lokalt.

Du vil gjerne ha nyhetene daglig, ikke sant? Men det vil gjern alle andre gode nordmann også. Send derfor avisen videre når du leser den, men gi den bare til dem du er sikker på. Husk at de stripete er like farlige som nazistene, og vel så det. Den strippete er i det hele tatt en person man skal passe sig for. Går det godt for de allierte, er han tilsynelatende like god Jøssing som nogen annen. Da skal han ro sig i land. Men går det bra for aksen, så får pipen en annen lyd. Det gjelder jo å holde seg inne med dem som det ser ut til vil seire. Da skjørner han ikke, eller vil ikke skjønne at det er landesføreren det N.S. har gjort mot Norge. Hvis det således er en mann du ikke er helt sikker på er steil og hel, så sky ham som pesten. Husk at det du betror ham i hans jøssinperioder, det røper han villig vekk hvis aksen igjen skulde ha framgang før de taper krigen for godt.

Under riksmøtet i Oslo var det forbudt å oppbevare reisegods på Øst- og Vestbanestasjonen.

De norske flyveres innsats ved Dieppes Resultatet var 6 bombefly og 8 jagere ble sikkert skutt ned. 9 fly antagelig nedskutt. 18 tyske maskiner ble mer eller mindre skadet så de blev kampudyktige. Egne tap var: 5 fly og 2 flyvere. Flott leveret.

Nordmenn i tyske arbeidsleire tvinges i nogen tilfeller til å arbeide 80 timer ukentlig, 12 pr. dag og 8 på sondagen. Forpleiningen er ofte skandaløs. Hirdfolk er satt inn som bestyrere. De tar fra arbeiderne legitimasjonskortene og restatter dem med sonekort som gir dem betingelsesvis frihet innen en meget begrenset område. Den som er utnfor sonen, blir arrestert og sendt til tyskland. Hirdbøller har prylt opp en av arbeidernes tillitsmenn som kom med en meget berettiget klage over maten.

Herrefolket teller omkring 600.000 sjeler i Norge. Av disse er halvparten civile. Antallet av de uniformerte synker stadig. Det er i det siste kommet stadig flere tyskere og arbeidere av annen nasjonalitet som er sendt til forskjellige anlegg som drives av Organisation Todt. I Oslo er det ca. 95.000 civile tyskere.

Det blir holdt en rekke tvangsauksjoner over de nordmenns eindeler som har måttet forlate sine hjem p.g.a. sin kamp for fedrelandet. Det er en selvfølge at ingen god nordmann besøker disse auksjonene.

Sjefen for Akers-bibliotekene, Nancy Kobro, er nylig avsatt. Kulturdepartementet sendte i sommer ut en liste over bøker som var forbudt til bibliotekene. Den skulle de holde sig til. Men ordfører Stenersen ville lage en egen verre liste og forlangte Nancy Kobros hjelp. Hun nektet, og blev stemplet som sabotør, kommunist og uuelig. Den nye sjef, frk. Midje, er 25 år. Det som kvalifisert henne er: Middelskoleksamten, ansettelse ved Gjersvikens Campingplass, ekspeditrise i blomsterbutikk og Stenersens sekretær. -- Stillingen er den best betalte kvindelige funksjonærstilling i Aker Kommune.

Tyskerne okkuperte forleden dag bakermester W. L. Samsons leilighet. Han fikk 10 minutter til å komme seg ut på. Sønnen ble også kastet ut av sin bolig. Han fikk en halv time.

Oslo har i disse dager satt i riksmøtets tegn. Den 25. om morgonen kom ett korte, halvfylde ekstratog med stevnedeltagere. Et av ekstratogene på 3 vogner medførte 15 hirdfolk. Og enda klaget føreren over at tyskerne ikke kunne skaffe dem nok ekstratog. Deltagerne var ikke preget av nogen feststemning, tvert om, både de som marsjerte igjennom ikke marsjerte gikk omkring med dystre, alvorlige ansikter. Det var som om de gikk i sin egen begravelse. Og hvilke typer: Krokete, sjøeve og åreforkalkede. Det var overflødig at de bar så mange merker på seg, de var lettere kjennelige uten. Halvparten av hirdmennene vilde bli kassert ved vanlig sesjon. Men vi er takknemlige for at vi ikke måtte ha fått se alle disse typer på ett brett.

-8-

Kvinnene og tyskerne.

s våpenløse kamp mot tyskerne har vakt beundring verden over. Norge har en stilling som atdri før blandt de civiliserte stater. Det er aktet og Gang på gang trekkes Norges steile holdning i verdenspressen som et rigdig eksempel til efterfølgelse. Det er hjemmefronten som har mesteparten æren for dette. Hjemmefronten, den er strøk og god. Men det har senket sig nogen mørke slagskygger over den. En av de mørkeste er de faldne norske kvinner - de som har overgitt sig til tyskerne. Et trist kapitel -I- en skam plett på nasjonens ære.

Hverfor ? tyskernes mål var ikke bare å erobre landet - de vilde også erobre folket. De vilde erobre hele hjemmefronten. En stor del av denne er kvinnefronten. Og her har vi lidd et stort og bittert nederlag. Tusenvis og etter tusenvis av kvinner landet over har frivillig overgitt sig til tyskerne. Norge er i krig med Tyskland. Dette har både tyskerne og N.S. bekref tet flere ganger. Tyskerne er altså våre fiender. I krigens lov heter det at enhver som frivillig innlater sig med fienden betegnes som landsforredere. Og landsforredere er hjemfaldne til meget streng straff --. Kvinnenes forbrytelser består i at de har vist fienden stor sympati og forståelse. Tyskerne har fått innplass i mange norske hjem og forhold. Og da alle tyskere har ordre om å spionere overalt, har de på denne måten fått mange til dels meget viktige opplysninger. Mange gode nordmenn kan takke slike faldne kvinner for at de idag sitter bak lås og lukke. Nok en ting kommer til: Massevis av halvtyske unger kommer til verden. Det er nye tyske soldater - grundlaget til en ny tysk minoritet - og grundlaget for ny strid. For hvor det er tyskere, der blir det strid. Derfor har disse unger ingen hjemstavnsrett i Norge.

Hvilken fiende er det så de har innlatt sig med. Jo, det er verdens største djevler. Deres synderegister kan fylde et helt bibliotek. Det kan være nok å minne om at ca. 100.000 polakker er myrdet av disse banditter - at tusener og etter tusener av fanger får en helt forfærdelig behandling - at ca. 120 nordmenn er henrettet - at flere de beste norske er drept tomme for tomme under Gestapos hender - at landet vårt blir tappet og utsuget for mat og livsforhåndheter.

Hvad har så kvinnene å fremføre til sitt forsvar. Jo, den enkelte tysker er god, snild og kjekk. Han kan ikke noget for krigen. Han er blitt tvunget til det, stakkar. Han er borte fra sin familie og sine venner og har det ikke godt. Derfor må vi ta oss av ham. Vi står heller ikke i N.S. Og det blir ikke ikke noget farlig med oss etter krigen. Det er altså viktigere for dem å hjelpe tyskerne enn å ta sig av sine egne landsmenn. At de blir plaget og pint på den råeste og mest umenneskelige måte affiserer dem ikke, men hvis de selv kom i heisen, vilde pipen få en annen lyd. Og deh får det - legg merke til at et av de viktigste krigsmål for de allierte er å få straffet alle som har begått grovere forbrydelser mot fedrelandet. Det er lederne for de allierte - blandt dem det frie Norge - som gjentagne ganger har uttalt dette. Når de alliertes seier er sikret, da kommer turen bl. a. til dere faldne. Det er krigens lov som da kommer til anvendelse. Den er hård og streng som krigen selv. Den har ingen plass for mildhet. Den rammer hårdt og ubønnhørlig, menn rettferdig. Dere blir behandlet som landsforredere og har ingen eksistensberettigelse blandt frie nordmenn. Deres eventuelle barn hører heller ikke hjemme i Norge. Vi har sagt fra på forhånd. De alliertes seier nærmer seg dag for dag. Hvert minutt, hver time bringer dere alle dagen for det store og alvorlige opgjør.

Lærerene.

Det rykte som for tiden er i omloop om at de 160 lærere som er kommet tilbake har gitt etter og gått inn i lærersambandet medfører ikke riktighet. Sakem er at de ikke har fatt sine stillinger igjen, og ikke får arbeide som lærere.

Rikstinget skulde etter nazistenes plan vært avholdt sammen med riksmediet 25. - 27. ds. Etter tysk ordre ble det utsatt til 9. oktober, og nu er det ytterligere utsatt flere måneder. Karakteristisk er det at quisling i sin siste tale bebuder at rikstinget skal holdes, men han nevner ikke med et ord når det skal være.

Russland.

Slaget om Stalingrad har nu vart i 59 dager. Nordvest for byen hamrer Timochenkos armeer ustanselig løs på tyskerne som har måttet sende betydelige troppestyrker til undsetning. Russerne har erobret flere verdifulle stillinger som tyskerne forgjeves har forsøkt å gjenerobre. I selve byområdet har tyskerne på et punkt trøngt igjennem de russiske linjer med store tap. Russerne forsøker nu å gjenerobre de tapte stillinger. De bygninger som tyskerne har tatt, med betydelige tap har de hatt liten glede av, for såsnart de kommer inn i dem, blir de sprengt i luften. I et hus blev således 200 tyskere blåst vekk. Syd for byen går russerne til angrep for første gang. I Kaukasus står kampene helt i stampen for tyskerne. Syd for Leningrad øker russerne sitt press, og ved elven Neva går de til kraftige angrep. En russisk u-båt har senket 1 rumens destroyer og 3 transportskip i Svartehavet.

Vestfronten.

De fly som var over Oslo fredag var av en helt ny type som for første gang var i aksjon. De kalles "Moskitos", og er små bombefly med 2 motorer. Det var en kjendt og dristig engelsk flyver, Peary, som ledet angrepet. Flyene blev forfulgt over 50 km. av de nyeste, hurtigste og beste tyske jagerfly, men bare ett engelsk fly blev skutt ned. De øvrige 3 vendte tilbake i god behold. Minst 1 tysk fly blev skutt ned. Gestapos hovedkvarter i Victoria Terrasse blev endel skadet.

I en tale forleden sa Goebbels blandt annet at Tyskland idag kjemper for livet. Han snakket ikke bare om hvordan forholdene vilde bli hvis Tyskland seiret, men også om hvordan det vilde bli etter et tysk nederlag. Dette ligner ikke Goebbels. Har han mistet troen på sig selv og Tyskland?? Han aner nok hva fremtiden vil bringe.

Tsjekoslovakiet: Den ortodokse kirke er opløst og dens eiendeler beslaglagt.

Amerika: Wendell Willkie har foretatt en offisiell inspekjonstreise i Europa og besøkte sist Russland. Han har sendt hjem en rapport med beretning om russernes heltemodige kamp og en beskrivelse av de store ødeleggelsene og den demoralisende virkning de engelske flyangrep har hatt på tyskerne både i hjemlandet og ved fronten. Han tilråder sterkt at bombetaktene fortsettes og øker i omfang. Han anbefaler også opprettelsen av front nummer 2 såsnart som de alliertes militære ledere overhodet finner det forsvarlig.

I går blev den amerikanske 10.000-tinner Joseph Thiel sjøsatt. Hjelpen blev strukket for 14 dager siden. Dette er ny verdensrekord, og har imponert selv amerikanerne. Det er handelsskip av Liberty-typen. De fremstiller disse skip i masseproduksjon. Før blev de bygget på 3 måneder. Nu er de altså ferdige til prøvetur på 14 dager. Men aksemaktene har noget å tilfysje i den anledning?

Jidtosten.

Patruljeverksamheten og artilleridueliene fortsetter i Egypt. 7 akssefly er skutt ned over Middelhavet. 2 allierte fly savnes.

Lokalt.

Lørdag kveld hadde mange av deltagerne i riksmøtet fått nok. Derfor fant de det best å reise hjem. Det var vel både de engelske flyangrep og møtet som i forening satte skrekk i dem.

Flere tyske offiserer som opholdt sig i nærheten av bombenedslagene forbundet quisling, N.S. og riksmøtet med de høyeste glosør de kunde finne, og det var ikke smatteri. Den kunsten behersker de i alle fall.

Ved det engelske luftangrep gikk flyalarmen etter at bombene var faldt, og luftvernet gav nesten ikke lyd fra sig. Tyskerne har øyensynlig følt sig så sikre på at ikke Oslo ville bli bombet at de har fjernet en betydelig del av luftvernet rundt byen. Den lørdag sørget de for at dette ble forsterket.

Nordmann, var steil og hel.

1839

Arb. 1942
2. krigsårs
2. krigsårs

S T E I L O G H E L

29/9 1942.

NR. 523.

Russland.

I 60 dager har nu russerne holdt stand mot de tyske angrep på Stalingrad. Kampene øker i heftighet, og tyskerne har ført fram store forsterkninger. I den siste tid har de benyttet transportfly for å få troppene fort nok fram. Tanks og stormtropper blir stadig satt inn for å få en hurtig avgjørelse, men alle forsok er hittil strandet. Tyskerne har nu 1 million mann ved Stalingrad. Deres tap har vært voldsomme, på 30 dager har de hatt 200.000 faldne. I selve byen har russerne gjenerobret 2 gater, og angrep følges av motangrep, så fronten nu går i sikksakk gjennem ruinene. Nordvest for byen fortsetter det russiske press mot den tyske flanke. Russerne har vunnet nytt terren. I dette avsnitt har tyskerne på 2 dager tapt 2.000 mann og 15 tanks. Ved Ljodok har russerne gjenerobret et viktig høydedrag. Sydøst for Bowerossiisk har de inntatt 2 landsbyer, flere høyder og tyske stillinger. I området ved Voronesj er alle tyske motangrep slått tilbake, og russerne har bedret sine stillinger. De tyske tap var store. I Leningrad-avsnittet har russerne på 2 dager ødelagt 22 blokkhus.

Vestfronten.

Stemningen i tyskland minner meget om den som hersket i 1918. Bl.a. har Hermann Göring, som dengang var en av de første som flyktet til Sverige, nu kjøpt seg en villa ved Stockholm.

Norge: Misnøyen innen N.S. over mobiliseringen til Østfronten vokser stadig. Mange av de hvervemøter som er holdt har utartet til rene protestmøter. Mange N.S.-folk blir arrestert, 50 sitter på Grini og på en nedlagt ekserserplass er 273 hirdfolk internert. For å bli fritatt forsøker mange å skaffe sig legeattest, eller de påtar at de er helt uundværlige har hjemme. Dette var tilfelle med forhenværende politimester, nu koms. leder av Handelstanden, Holt-skog. Hele rikshirden skal nu under våpen. Det utleveres 2 skjemaer til N.S.-folk, det ene gir ut på at vedkommende melder sig frivillig, det andre, som i de aller fleste tilfeller blir brukt, skal de anføre grunden til at de ikke melder seg. De tyske soldater som er på permisjon i Norge, er heller ikke begeistret for å reise tilbake til Østfronten. De tyskere som nekter å reise blir enten skutt eller internert. I Ford-Norge finnes iflg. bekreftede meldinger en interneringsleir for slike elementer. Av en del soldater som kom fra finskefronten og nektes å vende tilbake igjen, blev et stort antall skutt. En sekretær, Bulp, i Rikskommisariatet innant sig en dag ikke på sin post. Dagen etter fant man hans lik ved Bygdsy, han hadde druknet sig.

Midtosten.

Fly har bombet skibsfarten utenfor Langhasi.

Østen.

Allierte fly har bombet Darmavien. Et 15.000 tonns japseskip er sannsynligvis senket utenfor Rabaul. Allierte tropper har angrepet japsen 60 km. fra Port Loresby.

General Wavell har holdt en tale hvor han klarla situasjonen på de forskjellige frontene. Han sa bl. a. at tyskerne allerede har gått glipp av sine krigsmål for 1942. Disse gikk ut på å likvidere de russiske armeer. De gunstige verforhold for tyskerne er snart slutt, og den russiske hær og flyvåpenet har fremdeles sin slagkraft i behold. Han emforhendt med situasjonen i India. 70.000 rekrutter melder seg hver måned. Stillingen for skibsfarten har bedret seg. Planene om gjenerobringen av Burma er ferdig utarbeidet. Burma er meget viktig strategisk sett. Om den annen front sa han: "Hårde kamper gjenstår før vi kommer til fastlandet, men vi skal komme dit, vi og amerikanerne."

Nordmann, var steil og hel.

2 OKT. 1942

1840

Mappe 9
Eksp. 329
Aar 1942
2. Lesning
Jf.

Nr. 329. - - - - - S T E I L OG V E L D E - - - - - 30/9 i 1942. - - - - - 2. Lesning,

Russland.

I 61 dager har slaget om Stalingrad vart, og enda holder russerne stillingen. tyskerne må kjenne sig fram gate for gate for å nå gjennem byen til Volga. Det ru siske motangrep i nordvest har hatt ny framgang. tyskerne forsøker med alle midler å nå fram til Volga, og etter enorme tap av tanks og soldater er de nådd fram på et enkelt punkt. Den russiske motoffensiv er nådd fram til Dons østbredd. I Kaukasus, sydvest for Joworossiisk har russerne fått en kile inn i de tyske stillinger. I Novokområdet har tyskerne satt inn en mengde tanks, men alle deres angrep er slått tilbake. Lørdag morgen gikk russerne til ny offensiv på midtfronten. De har ved Rjajev brutt gjennem de tyske linjer og gjenerobret 25 bebodde stræk. Framgangen fortsetter. Volusorme luftslag over Murmansk forteller hvilken betydning tyskerne tillegger den store konvoy som nylig kom fram til Murmansk med forsyninger.

Vestfronten.

Den finske kringkaster har gjengitt en artikkel fra Finska Socialdemokraten. Det fremholdes her at Finlands eneste mål er opprettholde sin frihet og selvstendighet. Landets deltagelse i krigen nu er bare et resultat av Ruslands aksjon. Der hersker uro over Amerikas holdning, men man håper på sympati og hjelp.

Den Tsjekkoslovakiske regjering og general de Gaulle har undertegnet en overenskomst om at avtalen i München i 1938 anses ugyldig. Frankrike: Lavalls plan om nye 150.000 arbeidere til Tyskland har slått feil. Der er hittil reist 17.000 og Lavall har bare 2 uker igjen til å opfylle sitt løfte. Tross Lavalls forbud er pavens fordømmelse av jødeforfølgelsene blit lest opp i alle kirker.

Tyskerne utfoller øket virksomhet på Balkan for å forebygge ubehagelige overraskelser på grunn av den langsomme framgang ved Stalingrad. - Tyrkiske journalister har besøkt Stor-Britannia. De har fått et ganske annet inntrykk en deres landsmenn som besøkte Tyskland og Østfronten. de siste kunne melde om sorg og matmangel i hver familie og skuffelse over at hærledelsen ikke har holdt sitt løfte om å uskadeliggjøre Rusland før vinteren.

En britisk u-båt på 1090 tonn er mittapt.

Tyskernes melding om at de har senket 190.000 tonn i Nord-Atlanteren er uriktig. Den 29. ds. meldte de om at 721.000 tonn var senket i de første 3 uker av september. Dagen etter oppga Berliner Borsen Zeitung 849.000 tonn i samme tidsrum, mens der den 25. ds. blev oppgitt 627.000 tonn. Det er ikke så godt for den tyske hjemmedront å følge med i disse meldinger.

De tyske meldinger om senking av 3 store amerikanske transportskip i Nord-Atlanteren er fri fantasi. - Det meldes at assuransepremiene for skipsfarten på Atlanterhavskysten er nedsett.

Midd-Osten.

Hver dag kommer der 10.000 tonn forsyninger til Sues. Der er bygget en ny jernbane og nye veier langs kanalen, og havnen tar 10 ganger så mange båter som før krigen. - På Madagaskar er den siste havn overgitt til de allierte uten kamp.

Østen.

På Ny-Guinea har de allierte hatt ny framgang. Fly har samtidig skapt forvirring i japsebasen på den andre siden av sja. - Under de siste flyangrep på Salomonøyene og Aleutene er 49 japsefly skutt ned, 2 kryssere og 2 ubåter og 3 andre skip er truffet av bomber, ett skip sandsynligvis senket.

Lokalt: Utenfor "Riksstatet" s stevkontor i Håndverkeren, Rosenkranzsgt. 7, henger et stort N.S.-merke. Gjennem merket går en stor pil på skrå nedover. Retningen er altså på det rene.

Nordmann, vær steil og hel.